

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Szeptember 21.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 76. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jánosó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész (vire 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részé- illető közlemények, Vajna
Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési
pénzek Ifj. Jánosó Mózes könyvnyomdájába kül-
dendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos pet'sorért, vagy annak helyecért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtételt szerint.
Nyílt ér sora 20 fillér.
A hirdetmények s nyílt erek díja előre fizetendő.

Drága élet.

Midenfelé az országban, arról panaszkodnak, hogy a piacok napról-napra drágulnak. Maga a főváros, hová a környékbeli községek nagy mennyiségben szállítanak élelmi árut, ahol a választék oly felette nagy és a mely városnak minden részében kitünő piacok és vásáresarnokok vannak, mozgalmat indít a drágaság ellen: mert hova-tovább a polgárság egzisztenciája forog veszedelemben.

A kispénzü emberek nagy tömege éppen úgy a piacra van utalva, mint a vaskos tárcájú ur emberek kicsiny társasága.

Próbálnak is mindenféle szabályrendeleteket hozni, hogy az árukinálók kapzsi és bestiális meggazdagodási szenvedélyeit korlátozzák és a vásárlóknak is jogokat biztosítsanak a piaci hiénákkal szemben. A fulmináns rendeleteket pedig éppen a piaci kofa sajnálja le, az röhögi le a legjózanabb papiros védekezést.

Nem is lesz addig a papiros védekezésnek kézzel fogható eredménye: a míg a hazai mezőgazdasági konzervatív elméleteken nyugszik és a míg a mezőgazdaság nem ismeri a belterjes gazdálkodást, a míg mindenütt a hazában nem alkotunk zöldség, gyümölcstermő kerteket, a míg mindenütt nem lesznek baromfi tenyésztő telepek, tejszállítószövetkezetek, a míg a kínálat nagyobb lesz, mint a kereslet.

A mi gyenge, konzervatív gazdálkodásunk okaiból a bolgár és a szerb nép takaros vagyont gyűjt magában az Alföldön az agrárvilág közepében.

Látjuk, hogy a bérelt földért mily összegeket képesek fizetni s látjuk, hogy az ő suttyó gycereikkel a földművelés legkönnyebb, pepecselő munkájával, hogy megtollasodva hagyják itt őszzel a földet, mely nekik egész évre kenyeret, öregségükre vagyont biztosít.

Nagy baj, hogy oly helyeken is, a hol a fogyasztási szövetkezetek felállítottak, a népet nem tanítják meg zöldség termelésre, baromfitenyésztésre, hanem e helyett örömmel konstatálják, hogy a beltelek számba menő földeken is buzát, rozsot termelnek.

A tíz évről — tíz évre összeállított statisztika, örvendetes népesedésről ad bizonyítványokat, de fehér holló számba megy az a jelentés, mely a vidékeknek arról a változó gazdasági rendezésről adna tanúságot, melyet fennebb érintettünk. Magyarón: a népesség szaporodik a kereslő, a vásárló közönség egyre nagyobb

tért foglal el, de a kínálat ma is az, ami 2—3 évtized előtt, sőt a kartel rendszerrel dolgozó iparosok és élelmi árulók miatt, a kínálat egyre-másra fogy. Nagy vásárok voltak hajdanában úgy az Alföldön, mint Erdély és a Felföldön, a hol hangos volt a piac, a megelégedettek szavától. Ma itt ott árul egy-egy szücs, itt-ott beszélnek jó vásárokról, mert a kartelrendszer miatt, inkább haza viszi portékáját a mester, mintsem a kapzsi elveket sutba dobja a biztos, de kevesebb bankóért.

A kartel rendszer miatt eszünk olyan hust, melyben kitörik a fogunk. A kiviteli kereskedelem miatt egész napi keresetünket adjuk oda egy-egy pár csirkéért, s mely egy jól hizott verébnél alig nagyobb.

Városunk intézőségének, de a legkisebb falu előjáróságának sem volna szabad megengedni, hogy az idegen piacra már a hajnali órákban garmada számra vásároljon az ügynökök, a kofák tolokodó serege, mely minden jobb falatot kiragad a kezünkől és nekünk csak az alját, a söpredéket hagyja.

Várják be azok az ügynökök, kofák, a míg a város közönsége szükségletét fedezte s ha olyan biztos és jó az ő pluzé a kínálóknak, bizonyonnyal az ügynökök számára is termel eleget a termelő közönség.

Ezt az észrevételünket jól jegyezzék meg városunk urai. Fontos nagy érdek ez, mely immár hangosan követeli a megvalósítást. Az adózó polgárok egy olyan jogát érintjük itt, melyet valóban élvezni akarunk.

S mi azt hisszük, hogy a kenyérgéddéssel foglalkozó, adózó polgárok észszerű jogos ohaja oly világosan beszél, hogy a város urai feltétlenül kezdet fognak a piaci mizeriák megszüntetésére, a mely immár állandó témául ott ül azokon a verejtékkal dolgozó, kenyeret szerző családapák homlokán, kik a mostani állapotokat oly régen türik, kik oly régen baszontalanul panaszkodnak, kik eddig hiába vártak valamelyes intézkedést.

Jól jegyezzük meg, hogy a polgárok e nagy sérelmén a legsürgősebb feladat segíteni s nem lehet nagyobb ambíciója egy városnak, vagy községnek sem, mintha polgártársai megelégedettek.

Ez a városok legszebb politikája és egyben a leghasznosabb is, mert a közintézményekkel megelégedő polgárság képes városát előbbre vinni, minden ügyekben.

A válság.

Fejérváry a király előtt.

Fejérváryt hétfőn délelőtt kihallgatáson fogadta ő Felsége. A lemondott kormányelnök betérjesztette a kihallgatandók névsorát.

Egyelőre:

Kossuth Ferenc,

Apponyi Albert és

Zichy János

kapnak meghívást a királyhoz.

Vasárnap Pietreich volt ő Felségénél és megbeszölték a katonai engedményeket. A magyar vezényszó megadása ki van zárva.

A „M. H.” értesülése szerint azt a bécsi hirt, mely a koalíciós kormány alakításáról számol be, annyira komolyan veszik, hogy politikai körökben immár a leghatározottabb formában forognak közszájon a miniszterelnök személyére vonatkozó kombinációk is. Mint miniszterelnökök az alábbi nevek vannak forgalomban:

Andrássy Gyula gróf,

Apponyi Albert gróf,

Kossuth Ferenc és

Bánffy Dezső báró.

A „M—g” szerint a koalíciós kormány a következőképpen fog megalkulni:

Elnök: Andrássy Gyula gróf.

Beügy: Apponyi Albert gróf.

Kereskedelem: Kossuth Ferenc.

Pénzügy: Popovics Sándor.

Földművelés: Darányi Ignácz.

Kultusz: Wlassich Gyula.

Igazságügy: Polónyi Géza.

Személye körüli: Zichy Aladár gróf.

Lueger a magyar válságról.

Vasárnap nagy keresztyén szociálista pártgyűlés volt, melyen 5000 embernél többen vettek részt. Jelen volt Lueger és Liechtenstein herceg is. Lueger beszédében ismertette a magyarországi helyzetet.

— A birodalom második felében — ugymond — a magyarok uralkodnak ugyan, de az a kérdés, hogy milyen elemek s milyen eszközökkel jutottak hatalomra. A magyarok nagyon kedves és derék fickók. Ha innen valaki elmegy hozzájuk, a legnagyobb vendégszeretettel fogadják. Miért veszekszünk tehát oly elkeseredetten ily szeretetreméltó emberekkel? Ennek oka az, hogy a magyarok közé becélték magukat a zsidók. A mai események átkozottul hasonlítanak a 48 iki eseményekhez, különösen azok a hangok, hogy szakadjunk el Ausztriától és szakadjunk el a Habsburgoktól. Jó lesz, ha ezt odafenn is megjegyzi maguknak. A koalíció nem egyéb, mint a régi Kossuth párt újabb kiadása. A fiatal Kossuth sem esett mássza az apjától. Ha igaz, hogy Gautsch beleavatkozott a Magyarországon felvetett általános választói jog kérdésébe, felelősségre kell őt vonni. Nem fogjuk tűrni, hogy a magyarokat még sovínista törekvésekben is az osztrák miniszterek ti-mogassák. Nem szabad a magyaroknak több koncesz-sziót adni s ha ez mégis megtörténne, akkor egyetlen fillért és katonát sem szavazunk meg az osztrák katonaságnak.

Népoktatásügy Háromszék vármegyében.

— Csánky Gyula kir. tanfelügyelő augusztus havi jelentése a közigazgatási bizottsághoz. —

Augusztus hó folyamán beérkezett a hivatali ígdtatókönyvemben külön szám alatt be lett ígdtatva 348 ügydarab, mely számmal ezen ígdtatókönyv augusztus havi utolsó száma 3285-re emelkedett. A 348 új ügydarab az e hó folyamán postára adott 978 kiadványban, a múlt hóról elintézetlenül átjött 58 ügydarabbal együtt jobbra mind el is intéztetett, úgy, hogy elintézetlenül csupán 26 ügydarab maradt át a folyó szeptember hóra.

Mint a közg. bizottság közoktatásügyi előadója augusztus hó folyamán 87 ügydarabot kaptam előadói javaslatot leendő ellátás végett, a mai napig pedig az összesen 2365 bizottsági ügydarabból 934 lett részemre kiosztva, melyek pár ügydarab kivételével részint ülésen kívül, részint a mai ülésre hozva mind el is intéztettek.

A közg. bizottsági ügydarabokban nyári menedékház létesítési és fenntartási ügyek, iskolai és kiadódvódi számadások és költségvetések, iskolai alapvető, falkolarendezési ügyek, iskolai épület-helyreállítások s határlékos tanítói fizetésfelhajtás iránti ügyek tárgyaltak az hónapban is; hivatalom közg. munkásságának pedig a bizottsági ügydarabok ellátásán kívül a közg. új tanév előkészítése, az iskola épületek helyreállítása, takarítása és építése körüli teendők sürgetése; a használandó tankönyvek jegyzékeinek, a részletes tantervek és órarendeknek megállapítása, az új tantervek és utasításnak szétküldése, a tankötelesek összeírása kimutatásaiban elért végeredményének számbavétele, a múlt évről vezetett iskolai mulasztási nyilvántartó könyvek és mulasztási kimutatások felülvizsgálása; az egyenként érkező iskolai költségvetések megállapítása s öt évre leendő jóváhagyás végett felterjesztése; a polgári iskolákban a múlt iskolai évben tartott magán vizsgákról szóló anyakönyvi másolatok, az év második negyedében előfordult tanítótávolságokról szóló kimutatás felküldése; a tanviszonyban álló iparos-tanoncok lajstromának beküldése stb. voltak általánosabb jelentőségű tárgyai.

A határlékos tanítói fizetések behajtása, illetőleg a törvényes tanítói illetménybiztosítása céljából történt intézkedések során egy konkrét esetben folyólag azt az elvi jelentőségű rendeletet adta ki a vallás- és közokt. m. kir. minisztérium, hogy az 1893. évi XXVI. t. c.-ben előírt lakásbiztosítás iránt csak akkor formálhat jogigényt a tanító, ha fizetése az e törvényben előírt minimális összegnél nem nagyobb, illetőleg, ha különböző címeken biztosított összilletményeiből a 300 frt minimális fizetés és a törvényszerű lak- és kertilletmények a helyi viszonyok szerinti egyenértéke ki nem telik.

Az új tantervek és az azzal kapcsolatos utasítások kibocsátásával kapcsolatban megjegyzem, hogy ezen új tanterv csak az 1906-1907. évben lesz az állami és közg. iskolákban használatba veendő.

Iskoláink augusztus havi állapotáról csak a szorosan vett iskolák, iskolaépületekre való tekintettel lehet szólni; sőt a mint erről körülmények alkalomával tapasztalatokat szerezttem, a legtöbb helyen még e tekintetben sem lehet semmit sem mondani, mert az épületeken a nagy szünidőben végzendő takarítások a legtöbb helyen, még pedig az oly helyeken is a hol a nyári gyermekmenedékházak sem szolgáltak e tekintetben akadályul, még az ily helyeken is az augusztus hónap utolsó napjaira vagy pedig szeptember elejére hagytak el. Csakis azokon a helyeken történt valami e tekintetben, a hol már elkerülhetetlenül szükségessé vált helyreállítások és építkezések tárgyában a közg. bizottság külön rendeleteket adott ki. Új iskolaépületek létesültek vagy vannak épülőfélben Kovásznán, Pávan, Kőrösön, Szentivánbórfalván, Sepsiszentgyörgyön és Hidvégén. Utóbbi helyen a gör. kel. egyházközség építtette meg a már évek óta sürgetett tantermet.

Óvodáink és nyári menedékházaink működésében fennakadás nem fordult elő. Ott ahol az előjáróság komolyan veszi ez intézményeket, hej pedig ha más egyéb szempontokból, ha az előírt törvényes köteleesség szempontjából talán nem is, csupán hazafias és nemzetfenntartási tekintetből is a legkomolyabb figyelmet érdemelnek azok, ott valóban áldásos működést fejtenek ki a gyermekvédelem és nevelés ezen intézetei.

Az iskoláinknál szervezve levő tanítói állomásokon, illetőleg azokon alkalmazva volt tanítók között augusztus hó folyamán a következő változások történtek:

1. A tanítónőképző-intézetnél alkalmazott tanerők között a múlt hóban megemlítt változástól eltekintve újabb változás nem történt; az ének- és zenetanári állás betöltése tárgyában még nincs intézkedés. Ez intézetnél a folyó tanévben is 7 tanerő lesz alkalmazva.

2. A polgári iskolák közül a sepsiszentgyörgyi polgári fiúiskolánál Horváth Istvánnak, a múlt hóban már megemlítt váratlan elhalálása következtében megüresedett állomás augusztus hó folyamán még nem töltetett be, a sepsiszentgyörgyi polgári leányiskola tanterületében annyi változás lesz, hogy a jövő iskolai évben Kristály Balázs polgári fiúiskolai tanár ez intézetnél is fog tanítani. A kézdívársárhelyi polgári leányiskola tanítótételében alkalmazva volt Degré Etel saját kérésére következtében az abonyi polgári iskolához helyeztetett át, helye Benczikné Csabi Erszébet volt abonyi tanítónővel töltetett be. A baróthi polgári iskolától Zöld

Sándor a szamosújvári állami polgári iskolához neveztetvén ki igazgatónak, az így megüresedett állásra ideiglenes megbízottként Beck Rozsó okleveles polg. isk. tanár lett alkalmazva. A rajztanítói állás azonban ez iskolánál sincs még betöltve. Az öt polgári iskolánál a folyó iskolai évben is 31 állás van szervezve.

3. Az iparos és kereskedő tanonciskolánál önállóan rendszeresített állások nincsenek. A kézdívársárhelyi iparos tanonciskolánál alkalmazott polg. és elemi iskolai tanítók ez állásaikban a múlt isk. év folyamán véglegesítették. A többi iskolánál alkalmazottak megbízatásának 3 éves ciklusa lejárván, újra alkalmazásuk céljából a szükséges intézkedések megtételek.

4. Az elemi iskoláknál az árapataki és ilyefalvi állomásoknak a múlt hónapban megemlítt módon történt betöltésétől eltekintve Fejér Ilona ideiglenes helyettesítővel betöltött a mikosfalvi áll. iskolánál üresedésbe jött állás. Hasonlóképpen ideiglenes helyettesítővel Bódi Ferenc okl. tanító által lesznek ellátva a peselnezi áll. iskolánál Kovács Ferenc nyugdíjazása következtében megüresedett tanítói állás teendői is. Nyugdíjazás következtében megüresedett a nyéni áll. iskolánál az igazg.-tanítói és az albisi áll. iskolánál az egyik tanítói állás. Ez állások augusztus hó folyamán még nem lettek betöltve. Szabó Kálmánné Moldován Gizella elhalálása következtében megüresedett a középújfalvi áll. iskolánál is egy állomás. Betöltése iránt intézkedtem. Nyugalomba vonult a hivatalomba szolgálatértelre berendelt Nyárádi Gerő volt zágoni áll. tanító is és eltávozott hivatalomból a másik, szolgálatot itt tevő áll. tanító Mihályfi Pál is ki a helyi áll. felső népiskolához lett szolgálatértelre átrendelve.

Állását elfoglalta a Bereck-Ojtoz-telepen Barthos József és a bodoki áll. iskolánál újból szervezett 3-ik állásra helyettesítőként kinevezett Bacsoni Irén is. A zágonbárcányi telep áll. iskolánál 2 év óta helyettesítő Barabás Anna pedig ez állásra rendes tanítónőül neveztetett ki. Végül kinevezetett a köpeci ev. ref. iskolától az ugyanitt ezen iskola helyett létesített áll. iskolához Gáspár István és Kolumbán Géza áll. isk. rendes tanítói. Ezen változások után az 1905-1906. tanévben 53 községben és 8 telepen 72 iskolánál 163 tanítóval fognak működni, fognak munkához az áll. el. iskolák.

Községi iskoláink száma és az ezeknél alkalmazott tanítók között változás nem fordult elő, így tehát 28 községben 31 községi iskolánk, 45 tanítóval az 1905-1906. iskolai évben is. A Karatna-Volán községben szervezve levő állomás betöltési ügye maig sincs elintézve.

Felkezei iskoláink közül a róm. kath. felekezetiek száma 24 községben és egy telepen 35 iskolánál 52 tanítóval szintén nem változott. Ezen álló-

T Á R G A.

Hullámszik az élet.

Irtá: Szabolcska Mihály.

Hullámszik az élet folyást,
Váltakoznak a habok.
Gyöngyeik közt iszapjukban
Almodozva haladok.

Nem sietek köbe vérsni
Ismeretlen nevetem,
Embereknek, kiket majd az
Örök hullám ide vet.

Hisz' bizonynyal jártam már itt
Századokkal ezelőtt —

S nem a hirt kerestem, ámde
Kereshettem szeretőt.

Mert most is csak arra vágyom,
A mi itt elérhető;

Ugy sietett, ha keresztül
Megyek rajt', a temető. —

Beszél hozzám minden fajta,
Sugja minden kis level.

Hogy az, a ki nem szerelmes,
Teljesen hiába él.

Szerettem már egy életben,
Mert szívem, miként ha már

Megtalálta volna párját:

Egyre kedvesére vár.

Tán' bolyong a más világon?

Ó ott keres, én meg itt, —

Még sem látom a mosolygó

Csillagok közt szereit.

Ébredés.

— Rajz. —

Csillagok, káprázatos holdvilágos éjjnek ragyogó, képe vetődik ablakomon át kicsiny szobámba, emlékeket ébresztve, reményeket élesztve, megzavarva bűbajos fényével nyugalmaimat, álmokat űzve el és új álmok szövésének útját egyengetve.

Mennyi fény és mennyi illat árad egy ilyen holdsugaras éjjből, mennyi gondolatot nyűgöz le és mennyi gondolatot old fel; emlékeket rajzol és ábrándokat táplál, bevilágít a múlt egy-egy emlékébe, felszínre hoz onnan már már elmosódó képeket, bontogatja annak szét bomlani akaró kereteit, habár mélyen van lelkünkbe bevésve a kép édes, varázsos bűbája.

Akkor is, évekkkel ezelőtt ilyen csillagos, holdsugaras éjszaka volt.

Ma is előttem e drága kép, melynek emléke kísért elváhatatlanul egy életen át. Most is látok feltűnni egy tüneményes lényt, kinek képzeletben előtörő alakja egy kedves történetet tár elő a gondolatok teremő világából.

Látom amint kilép a csillagos éjbe a báterem

izgalmas szférájú levegőjéből, könnyű habruhájában rózsáktól övezve, boldogsággal telt mosollyal ajkán, buzávirágkék szemében hordva egy édes jövő incarnatióját, osztva maga körül aranyos jókedvének derűs sugarait. Pedig e sugarak mily halvány fényűekké váltak a hosszú évek osapásai alatt, hogyan törte le lelkének nemes zománcát, ábrándjainak magasra tört szárnyait a bekövetkező szenvedések égető tüze! Mennyi idealismust tett tönkre a reális életnek oly hamar megjelenő báaális megnyilatkozása.

Mily fenségesnek alkotta meg, képzelte el a jövőt, mikor szívének uralkodója lerakja örök hódolatát királynője lábai elé, mikor egy hosszú életen keresztül csöndes patak partján, virágos réteken áthalad földi eszményképével.

Minő erőnyekkel ruházta fel képzeletében a gyöngédség és lovagiasság ez eljövendő mintaképét, hisz róla az ismeretlenről egy dal kelt ajkán, melylyel ébredett és melylyel hajította fejét édes álomra, mely dal azt sugta, hogy virág terem azon a kavicsnélküli úton, melyre kicsi lábait rakja és az élet pázsitos ösvényein csupán csak boldogság fakad.

Emlékszem, hogy ott a csillagoktól benépesített holdas ég alatt gyöngéd érzelmekkel szőtte az eljövendő idők rózsás álmait.

A zene ütemszóró hangjai, mit távolról jövő zisszhang utánzati tünöket elő, és amit a természet virág örök rejtélyű tüneményei szemléletében elmerült, gondolatai gazdag tárházából előtárta csodás képzeletének varázsos képeit; mesélt egy életről, mely csak szepet, jót és magasztost érlelt

mások most mind be vannak töltve. A lemhényi 5 tanító közül egyik nyugdíjaztatásáért folyamodott; a nyugdíjazás azonban még nem lett kimondva. A kalmási iskolánál szervezés alatt álló 3-ik állomás ügye pedig még nem haladt előre annyira, hogy ez állás betöltése eszközölhető volna. A gör. kel. felekezeti iskolák és tanítók számában előfordult változásokról még nem nyertem hivatalos értesítést. A mult iskolai évben 13 községben és 3 telepen, 18 iskolában 23 tanító működött. Az ev. ref. felekezeti iskolák közül a köpeczi az 1905-906. tanévben már mint állami kezdi meg működését; ily jellegű iskolának tehát az 1905-906. tanévben már csak 5 községben 7 iskola 12 tanítóval fog működni. E számba bele van számítva a köröspataki ev. ref. iskola is. Az unit. felekezeti iskolának 2 községben 4 tanítóval fog működni az 1905-906. tanévben is.

Gyűlési és társulati iskoláink s tanítóink száma nem változik egy községben sem és 2 telepen 3 iskolában 7 tanító fog működni az 1905-906. tanévben is. A kommandó telepi iskolánál 1 állomás most van betöltés alatt.

Ven tehát összesen 167 elemi iskolánk 296 tanítói állomással; a mely állomások közül üresedésben van az albisi és a középpajtai áll. iskolánál egy-egy állomás, a karatnavolái közs. iskolánál a 3-ik állás és a papole kommandó telepi társulati iskolánál egy állomás.

Az augusztus hó folyamán vett miniszteri rendeletok alapján tisztelettel megengedtem, hogy az iparos tanonciskolai szakfelügyelők új megbízatást nyertek, melynek értelmében Dózsa János brassói szakiskolai igazgató vármegyénkben a baróthi és a kovásznai iparos tanonciskolák meglátogatásával lett felhatalmazva, az állami iskolák részére többrendbeli értékes taneszköz engedélyeztetését, kiadott a tanulmányi kirándulásokra és utasításokra vonatkozó szabályzat, mely az iskolai kirándulások intenzívebbé tételére van hivatva, kibocsátott a magyar nyelvnek a nem magyar tananyvű iskolákban való utasításra vonatkozó szabályrendelet, mely egy új határpontot és kiindulási állomást jelöl a magyar nyelv érvényesülése e haza határán belül való jogaink érvényesítése iránt való küzdelemben, a bodoki áll. iskola bebetonozására 750 korona, a tanítónőképző intézet dologi szükségleteinek fedezésére szolgáló előlegül pedig 11000 kor. utalványoztatott.

Végül jelentem, hogy augusztus hó folyamán Sepsiszentkirály, Bodola, Nagyborosnyó, Kisborosnyó, Feldoboly, Zágón, Papole, Páké, Kovászna, Zabolá, Hilib, Nyujtód, Lemhény és Kézdivásárhely községekben végeztem iskolai, illetőleg kisdudóvoda és nyári menedékház látogatást.

számára, regélt egy lovagról, ki szerető szívének kinséit hordja, rakja lábai elé.

És amint zengett ajkáról a méz édes szó, egy halvány csillag futott le a felhőtlen kék égen, megrezzent a zizegő falevél, szellő suhant át a gyönyörben reszkető légen. És e csillaghullás mintha jelképezte volna, hogy a mese véget ért, az ábránd tüneménynyé vált, és a rideg valóság órája bekövetkezett.

Évek teltek, évek multak, a holdsugaras éjjben szőtt álmok, egy ideális lélek vágyai összetörve, összezuhanva lettek. De eljött az élet, nem magasztos, fényben uszó lárvájával, de könyörtelen puszta mezében. Eljött a lovag, de kinsékek nélkül, virágokat sem szórt nyomába, mint ezt egykor álmodta, csak szenvedések tövis koszoruját fonta körülhatárolt erős kaposocsal bánatos szelid feje körül.

És amikor már a szenvedések Kalvariáját ki-járta, mikor küzdelem sorsának annyi kinos percét átélte, mikor már csaknem kimerült, csaknem össze-rokadott a titáni küzdelemben, halkan szállt egy dal át a holdvilágos éjjben, mely szívének hurjait zengésbe hozta, derűvel aranyozta be érzelmvilágát. És e dal mintha rég mult idők csillagos éjjelét varázsolta volna vissza, telve volt melegséggel, fény-nyel s e dal nyomában a szenvedések koszorui lehulltak aranyszőke hajáról, az erős kaposok széthulltak, újra tündösködtek a csillagok a ragyogó égen, holdsugár ezüstös fénye lepte be a tájat, a természet e fölséges harmoniájában meteor-hullás helyett egy hű lovag dala zengett, sutogott neki ifjúságról, soha el nem muló szerelemlről.

dr. y-n.

NAPI HIREK.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Tatar Gerő kézdívisárhelyi és Sipooss Andor tordai kir. törvényszéki innokekat kölcsönösön áthelyezte.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Barabás Róza, gyergyóremetei tanító-öt Albisba az áll. iskolához, Kollár Endre baróthi gazdasági szaktanítót és feleségét Zoltán Margit gazd. szaktanítónőt Baróthról Jászládányba s Götz Béla gazdasági szaktanítót Jászládányból Baróthra helyezte át, saját kérésükre.

— **Kossuth-ünnepély.** A kézdívisárhelyi „Kossuth Lajos Asztaltársaság” kedden este nagyszabású emlékünnepelet rendezett igen szép érdeklődéssel Kossuth Lajos születésnapjának fordulója alkalmából. A hazafis lelkesedéstől minden részében áthatott ünnepélynek három kimagasló pontja volt: a Dombay Lajos tanítész-műben gazdag gyönyörű serleg-beszéde, a Gáspár István tanár nagyszabású elnöki megnyitója és Nagy Dénes tanár lelkesítő, ékes szavalata: Kossuth sirja, Ábrányi Emittől. A közönség mindhárom kitűnő zónoklatot igazi élvezettel hallgatta s lelkes óvációkkal honorálta a rokonszenves szereplőket. Az alapszabály tervzetet is letárgyalták s újraalkították a tiszviselői kart.

— **Halálozás.** Gergely Ferenc, tekintélyes kereskedő, várnegyvei és városi virilis, képviselőtestületi tag, Székelyudvarhely városi társadalmának egyik munkás és lelkes tagja, f. hó 15-én, 68 éves korában elhunyt. Vasárnap d. u. helyezték örök nyugalomra örösi részvétellel Székelyudvarhelyen a derék férfit, akiben Frölich Ottó főgimn. tanár unokabátyját gyászolja.

— **Tanítónő választás.** Száthó Ottiliát, Száthó Károly lemhényi körjegyző és lapunk buzgó munkatársának leányát, ki a sepsiszentgyörgyi tanítónőképzőben a mult iskolai évben tette le a képesítő vizsgálatot jeles sikerrel, Kölesd nagyközségben, Tolnamegyében, egyhangulag tanítónővé választották. Gratulálunk.

— **Halálozás.** Özv. Cserey Jánosné szül. Zathureczky Emilia urhölgyet, a Székely Nemzeti Múzeum megalapítóját, a lelkes honleányt, özvegy-sületünk érdemes elnökét súlyos csapás érte: szeretett unokája: Ifj. Dr. Cserey Mihály, királyi törvényszéki jegyző, rövid szenvedés után f. hó 18-án váratlanul elhunyt mély bánatot okozva szerető nagyanyjának. A korán elhunyt ifjut Kézdivásárhelyen a ref. temetőkerben levő családi sírboltban szeptember 20-án d. u. 1 órakor helyezték örök nyugalomra nagy részvétellel. A sírnál Szabó Jenő tartott gyönyörű megkapó beszédet. A mélyen sujtott köztestületben álló mairóna találjon enyhületet nagy fájdalomra a közrészvételben, melylyel társadalmunk jobbjai őt körülveszik.

— **Uj pap.** Benedek Árpádot, aki pár év előtt Sepsiszentkirályon felkészkedett, a kolozsvári hidelvei ref. templomhoz rendes pappi választották.

— **Tanulmányi kirándulás.** A sepsiszentgyörgyi tanítónőképző intézet lapunk multszámában jelzett Aldunavidéki kirándulása mult szombatról jövő szombatra (szept. 23-án délutánra) halasztott; ekkor lesz az indulás Sepsiszentgyörgyről; másnap (szept. 24-én) d. u. 10 órakor érkezés Aradra, ahol a vértanuk szobrát ünnepélyesen megkoszorúzzák; a város megtekintése után estére Temesvárra érkezés, ahol másnap délig tanulmányozzák a várost s d. u. lerándulás Aninára s tovább az Alduna vidékére. A kiránduláson mintegy 50-en vesznek részt; szerencse kísérje utjokban mindenütt.

— **Halálozás.** Részvétellel vettük és közöljük a gyászhirot, mely egy gyermekei boldogságáért küzdött szerető édes anyja váratlan haláláról értesít minket. Özv. Frölich Zsigmondné sz. Boér Anna, Frölich Ottónak a kézdívisárhelyi főgimnázium ifju tanárának önfeláldozó édes anyja, f. hó 19-én Székelyudvarhelyen, egész váratlanul, szívszélhűdésben meghalt. Halála napján még résztvett sógora Gergely Ferenc lelki üdvéért tartott gyászmisén; jóllétben elbucuzott Ottó fiától, aki még haza sem érkezett Kézdivásárhelyre s a vonatról kellett, sürgönybeli értesítés folytán, visszatérnie a jó anyja hült teteméhez kit szept. 21-én helyeznek örök nyugalomra Székelyudvarhelyen.

— **Kongregáció megalakulása.** A helybeli főgimnáziumi Kongregáció megalakulásáról a követ-

kező értesítést vettük: „A kézdívisárhely-kantai kath. főgimnáziumi „Mária kongregáció” 1905. sz. p. 10-én tartotta meg Ft. Asbóth Viktor hittanár és praeses ur vezetése alatt a tiszviselői kar választó gyűlését. A praeses ur élénk színekben esoteli a magisztratus megválasztásának szükségét és fontos-ságát és egyuttal kéri az ifjúságot, hogy a legjobb belátása szerint járjon el a választás ügyében, mely a következőkép ütött ki. Praefektus lett: Dénes András VIII. o. t. Secretárius: Molnár Ferenc VIII. o. t. I. assistens: Mike Kálmán VIII. o. t. II. assistens: Tamás Elek VII. o. t. Consultorok: Imets Gábor, Szopos Dávid, Kémenes Antal VIII., Tuson Lajos, Finta János és Beke István VII. oszt. tanulók. Exactor: Szalai Gyula VII. o. t. Sacristanus: Finta Antal VII. o. t. Bibliothecarius: Elekcs Dezső VII. o. t. Jaritor: Kheil István VII. o. t. Lectorok: Molnár József és Janó János VII. oszt. tanulók. Ezek után a praeses ur lelkes szavakban rajzolja a kongregáció hivatását és célját, majd pedig kitarításra inti a megválasztott tiszviselőket, hogy Mária leventéinek hű elharcosai lehessenek. Adja a Mindenható, hogy buzgó törekvéseink úgy az Isten, valamint az egyház és a haza javát mindenkor előmozdítsák! Molnár Ferenc, secretarius.”

— **Román határőrök garázdalkodása.** F. hó 13-án este Spunui Bolboeán Vazul és Boeseszku György (Paripán) sósmezői lakosok egy szekeret akartak Romániába csempészni, de tervük nagyon balul ütött ki, mivel a romániai határőrség a dologról értesítve volt s várta már a csempészeket. A magyar határtól 20 lépés távolságban lefűltek a csempészeket s mivel azok némi ellenállást fejtettek ki, Spunui Bolboeán Vazul a tett helyén agyon-ütötték, a társát pedig jól oldalba szurva, a romániai vámhivatalhoz bekísérték. Paripán hamar kieselte szokási tervét: másnap reggel bajára kéredez-kedetts látván, hogy az őt kísérő katonával egyedül van, jól melbe vágta, mire a katona hanyat esett s a néhány lépésnyire levő határnak tartva visszashökött magyarföldre. Ilyen gyilkosság a román őrség részéről már más helyen is több történt s ez úgy látszik Romániában nem igen vétetik számba, de tán mégis sok, minden esekélyiségtért embert megütni. Az eset megérdemli a legszigorubb vizsgálatot Spunui Bolboeán Vazul 3 kiskoru gyermekeit és özvegyet hagyott hátra.

— **Nagy tűzvész** pusztított szeptember 15-én Lécfalván, melynek nem kevesebb, mint 52 épület esett áldozatul. A tüzet egy 5-6 éves kis fiu okozta, aki gyufával gyújtott meg egy csürt, ettől tüzet fogott a Hencs Imre községi tanító lakóháza is, mely — amire az iskolából Hencs és felesége, Szabó Ilona, aki szintén tanítónő, odaérkeztek, — földig lángban állott; Hencséknek mindenük odaégett, semmit sem tudtak megmenteni s így óriási kárt szenvedtek. Velök együtt óriási vesztesége van a szegény község mintegy 25 családjának.

— **Esküdtbírósi tárgyalások Kézdivásárhelyen.** A kézdívisárhelyi kir. törvényszék 1905. évi október hóban tartandó esküdtzéki tárgyalásra kisorsoltattak: 1. Bujkó Barabás, Kovászna. 2. Barabás Gyula, Márkosfalva. 3. Burthos Kelemen, Albis. 4. Bartok Ferenc, Barátos. 5. Bende György, Osdola. 6. Csobot János, Torja. 7. Dr. Domokos Ödön, Alesernáton. 8. Dák Albert, Kovászna. 9. Dénes Béla, Lemhény. 10. Erőss Alajos, Sársfalva. 11. Fazekas Sámuel, Páva. 12. Id. Hadnagy Károly, Zabolá. 13. Hadnagy Vince, Kovászna. 14. Hoen Lipót, Papole. 15. Jakabos Béla, Nyujtód. 16. Ifj. Kelemen Tamás, Amás. 17. Kheil Bogdán, Bereck. 18. Kilyéni József, Kököcs. 19. Király Sándor, K. polyan. 20. Ifj. Kondráti József, Imecsfalva. 21. Kovács Károly, Dálnok. 22. Lupán István, K. martonos. 23. Mátyás Elek, Páva. 24. Dr. Melik Endre, S. szentgyörgy. 25. Solyom János, Peselnek. 26. Szörcsei János, Karatnavolái. 27. Tamás Elek, K. szentlélek. 28. Vajna Domokos, Torja. 29. Vajna Imre, Tamásfalva. 30. Vass Ferenc, Albis. Rendes esküdtekül: 1. Ifj. Bándi István, 2. Gyárfás Károly, 3. Jancsó Gyula, 4. Jancsó János, 5. Kaitár János, 6. Kocsi Károly, 7. Kovács Gergely, 8. Molnár Ferenc, 9. Nagy Dénes, 10. Dr. Szacsay Gyula, Kézdivásárhelyről pótl esküdtekül.

H I R D E T É S E K.

Sz. 4706 905. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nemzeti bank részvénytársaság végrehajthatónak ifj. Dónáth György s. t. végrehajtást szenvedő elleni 417 korona 20 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a k. vásárhelyi kir. törvényszék

(a kovásznai kir. járásbíróság) területén levő a Szőrese község határában fekvő, a szőresei 84. sz. tljkben 2999/2., 3000/2. régi hrsz. s ennek megfelelő 1024/1. hrsz. szántóra 114 K., az 1593., 3321/2., 3022/2. régi hrsz. szántóra 257 K., mely a szőresei 438. új hrsz. tagban fordul elő; továbbá a szőresei 85. sz. tljkben 221., 222., 223. régi hrsz. s ennek megfelelő 233. új hrsz. kertre 429 K., a szőresei 207. sz. tljkben 663/1., 1578., 1651. hrsz. régi s ennek megfelelő 1029 új hrsz. szántóra 464 K. a szőresei 761. sz. tljkben foglalt 274.

hrsz. régi s ennek megfelelő 282. új hrsz. kertre 5 K. összesen 1269 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi október hó 16-ik napján d. e. 9 órakor Szőrese község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz.

alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovdék-k pos értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A k. r. járásbíróság, mint tlkvi hatóság.

Kovásznán, 1905. aug. 2-án.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

(102. 1—1.)

Jó minőségű must

hl.-ként 12 frt, ugyanott 500 hl. egy tömegben megv. hető. Csemege szőlő, őszi duráncai barack, rétes-al a **postaládánkint 1 frt.** Előleges pénz beküldése mellett szállit. Zöld paprika, uborka, paradicsom **postaládánkint 80 krajcár.**

Szabó Géza,
Csongrád.

(101. 1—2)

A torjai határon 25 hold

első osztályu szántó

több évre felébe megmunkálásra kiadó

Felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

(98. 4—4.)

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legelősebb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL
Ifj. Jancsó Mózes
kárpos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden a szakba vágó munkákat, ugyancsak bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újjá alkottatok át.

Gyorsan, izléssel és a legelősebb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és élszekrényeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlitott és préselt ületű székeket, függőnytartókat, gyermekkoesikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztergályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállaltok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.